

Reet Viira
Eesti Looduskaitse Seltsi
Saaremaa osakond
reet.viira@elks.ee

Teie 23.04.2025

Meie 29.04.2025 nr 5-2/1685-6

Vastus arvamusele

Olete esitanud Saaremaa Vallavalitsusele (edaspidi *vallavalitsus*) arvamuse (registreeritud vallavalitsuse dokumendiregistris 23.04.2025 nr 5-2/1685-5) seoses Kuressaare linnas Tervisepargi detailplaneeringuga. Vastuseks Teie arvamusele (toodud kaldkirjas) esitame vallavalitsuse seisukoha:

1. *Avalikustatud DP lahendused näevad ette Tervisepargi puistus (metsas) uute suurte lagealade tekkimist. Seda ei saa linna kontekstis mitmes vaates kuidagi õigeks pidada. DP kaalutluses ei selgu, et miks eelistatakse uute lagealade tekitamist aga mitte loodussõbralikumaid kõrghaljastust säästvaid lahendusi. Linnas on niigi kiiresti vähenemas põlishaljastuse ja kõrghaljastuse pindala. Kavandatud uute lagealadega avatakse muuhulgas uued tuulekoridorid külmadele põhja- ja idatuultele. See ei soodusta tervisepargi külastamist.*

Detailplaneeringu seletuskirjas on välja toodud: „Planeeringualal säilib valdavas osas olemasolev kõrghaljastus, mis toetab privaatsust ja loob puhverala naabruses asuvate uuemate ja vanemate elamuarenduste ning äritegevuse vahel. Puistu maksimaalsel säilimisel on oluline aspekt ennekõike rahvatervise toetamise, rohevõrgustiku sidususe ja linnametsana säilimise osas.“ Samuti on detailplaneeringu seletuskirjas toodud: „Ehitised tuleb alale projekteerida olemasolevat maastikku ja puid arvestades.“

Seega Tervisepargi detailplaneeringuga ei ole terviseparki lageraideid kavandatud. Kõik plaanitavad ehitised sobitatakse olemasoleva haljastusega, kuid vajadusel tuleb teostada üksikute puude raiet. Plaanitavad tegevused ei mõjuta olulisel määral tervisepargi põhjapoolsete radade avamist tuultele.

Olemasoleva kõrghaljastuse likvideerimiseks tuleb taotleda raieluba vastavalt Saaremaa Vallavolikogu 26.04.2019 määrusele nr 8 „Raieloa andmise kord“. Eelnimetatud tegevused seavad kontrolli kõrghaljastuse võimalike raiete üle.

2. *Planeeringu lahendustest ei selgu, et kuidas tegelikult arvestatakse uute rajatiste ehitustegevuses olemasoleva puistuga ja mõjuga järelejäävale puistule (kõrghaljastusele)? Teeme ettepaneku esitada selged nõuded rajatiste ehitamisele, et oleks tagatud ehitamise ja rajatiste mõjude loodussõbralikkus ning kestlikkus.*

Detailplaneeringus on käsitletud vastavalt: „Planeeringuga on ette nähtud säilitada olemasolevad puud maksimaalses võimalikus mahus, kui need ei jää ette ehitustegevusele, ei ole haiged ega ohtlikud. Ehitised tuleb alale projekteerida olemasolevat maastikku ja puid arvestades. Täpsemad nõuded on vajalikud hoonete/ehitiste projekteerimisel.“

Seletuskirjas on seatud ka tingimus: „Ehitusaegselt tuleb tagada säiliva kõrghaljastuse kaitse vastavalt Eesti Standardile EVS 939 3:2020 „Puittaimed haljastuses. Osa 3: Ehitusaegne puude kaitse“. Puude istutamisel, puuhooldustööde kavandamisel ning läbiviimisel juhinduda Eesti Standardist EVS 939-4:2020 „Puittaimed haljastuses. Osa 4: Puuhooldustööd“. Olemasoleva kõrghaljastuse likvideerimiseks tuleb taotleda raieluba vastavalt Saaremaa Vallavolikogu 26.04.2019 määrusele nr 8 „Raieloa andmise kord“.

3. ja 4. *Teeme ettepaneku teostada ehituste alla mineval uuel pinnal taimestiku ja loomastiku inventuur, et vältida loodusväärtuste kahjustamist ja kavandada leevendavad meetmed. Teeme ettepaneku teostada kogu Tervisepargi alal taimestiku ja loomastiku inventuur, et täpsustada loodusväärtuste ja kaitsealuste liikide esinemine ning nende kaitsmise meetmed.*

Võttes arvesse, et planeeritav tegevus kattub suuresti juba olemasolevate alade kasutamisega, ei pea vallavalitsus inventeerimise teostamist vajalikuks. Selle vajalikkusele ei ole tähelepanu juhtinud ka Keskkonnaamet.

5. *Teeme ettepaneku määrata Tervisepargi metsaala kaitsemetsana puhkemetsa staatusesse ja kavandada metsaala kasutamist nn püsimeetsana. Vajalik on koostada püsimeetsa majandamise kava.*

Kehtivas metsaseaduses ei ole käsitletud kaitsemetsa funktsiooni määramist. Tervisepargi puhul on tegemist hetkel Kuressaare linna ja Kaarma valla kontaktvööndi ühisplaneeringu kohaselt puhkeotstarbelise ala juhtfunktsiooniga alaga. Ala ei majandata metsana, vaid käsitletakse haljasalana, samuti sätestatakse detailplaneeringus tingimus kõrghaljastuse maksimaalseks säilitamiseks. Ettepanekuid olemasoleva ala/puude hooldamiseks saab teha Saaremaa Spordikoolile või otse vallavalitsuse maastikuarhitektile.

6. *Tervisepargis olemasolev metsaala tema erinevate puistutega, muutliku mullastikuga ja taimestiku mitmekesisusega võimaldab rajada uue võimalusena nn loodusraja, et võimaldada looduses käimist ja sealjuures targemaks saamist looduses nähtava, kuuldava, tunnetatava osas. Selline loodusrada võimaldab inimesi rohkem looduses liikuma meelitada. Nimetatud loodusraja mahamärkimine ja rajamine vajab looduse asjatundjate kaasamist.*

Teie ettepanek on edastatud ka Saaremaa Spordikoolile, kes saavad hinnata loodusraja planeerimisi võimalikkust. Tegu ei ole detailplaneeringu ülesandega ning metsas käimine on ka käesoleval hetkel lubatud. Toome välja, et alale on registreeritud II kategooria liigi elupaik, mis välistab lisategevused planeeringuala keskosasse.

Vallavalitsus andis avaliku väljapaneku tulemuste avalikul arutelul kohalviibijatele põhjaliku arvamuste ja ettepanekute ülevaate koos vastustega.

Palume kirjalikku seisukohta, kas jääte oma esitatud ettepanekute juurde või loobute sellest, esitades selle vald@saaremaavald.ee hiljemalt 06.05.2025.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Kätlin Kallas

planeeringuteenistuse juhataja

Liina Järveots, 514 1686

liina.jarveots@saaremaavald.ee